

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 125/05-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. septembra 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť M. U., bytom M., zastúpeného advokátkou Mgr. T. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaniach vedených pod sp. zn. 7 Cb 67/01 a sp. zn. 7 Cbs 42/03 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Trenčíne v konaniach vedených pod sp. zn. 7 Cb 67/01 a sp. zn. 7 Cbs 42/03 p o r u š i l základné právo M. U., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Krajskému súdu v Trenčíne v konaniach vedených pod sp. zn. 7 Cb 67/01 a sp. zn. 7 Cbs 42/03 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. M. U. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Trenčíne p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 29. júna 2005 č. k. I. ÚS 125/05-15 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. U., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. T. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 7 Cb 67/01 a sp. zn. 7 Cbs 42/03.

2. Z prijatej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal na krajskom súde:

A) 28. septembra 2001 návrh na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia konaného 30. júna 2001. Toto súdne konanie sa vedie pod sp. zn. 7 Cb 67/01 a nebolo doteraz právoplatne skončené (odporcom je spoločnosť B., a. s., o. c. p., so sídlom v B., a spol.);

B) 12. októbra 2003 návrh na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia konaného 18. júla 2003. Toto konanie sa vedie pod sp. zn. 7 Cbs 42/03 a nebolo doteraz právoplatne skončené. Odporcom je spoločnosť K., a. s., so sídlom v N. (predtým do 29. septembra 2003 spoločnosť B., a. s., o. c. p.).

3. Sťažovateľ podal 18. marca 2005 predsedovi krajského súdu v oboch veciach sťažnosti na prietahy v konaní. Sťažnosťou napadnuté konania nie sú dosiaľ na súde prvého stupňa skončené. Postup krajského súdu považuje sťažovateľ za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd „*po preskúmaní veci ústavnej sťažnosti vyhovel a vydal nasledovný nález.*

Nekonaním Krajského súdu v Trenčíne vo veci 7 Cb 67/01 v období od 1. 1. 2002 do 31. 3. 2005 boli spôsobené prietahy v konaní zo strany súdu, čím bolo porušené základné právo sťažovateľa uvedené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Nekonaním Krajského súdu v Trenčíne vo veci 7 Cbs 42/03 v období od 1. 2. 2004 do 31. 3. 2005 boli spôsobené prietahy v konaní zo strany súdu, čím bolo porušené základné právo sťažovateľa uvedené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Krajský súd v Trenčíne je povinný vo veci konať bez prietahov.

Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť sťažovateľovi v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu sumu 106.000,- Sk titulom náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. “

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: krajský súd, zastúpený jeho predsedom, vyjadrením sp. zn. Spr. 516/05 z 2. augusta 2005 a sťažovateľ prostredníctvom stanoviska svojej právnej zástupkyne k uvedenému vyjadreniu krajského súdu z 5. septembra 2005.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto základných práv – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 100/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúcich súdnych spisov ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konaní vedených na krajskom súde pod sp. zn. 7 Cb 67/01 a sp. zn. 7 Cbs 42/03.

A. Konanie vo veci sp. zn. 7 Cb 67/05 (ďalej „A“)

1. Návrhom doručeným krajskému súdu 28. septembra 2001 sa Ing. F. N. z B. (ako navrhovateľ v I. rade) a sťažovateľ domáhali určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia odporcu – B., a. s., B. zo dňa 30. júna 2001. Odporcami v II. a III. rade boli Ing. J. R. a Ing. M. K., členovia predstavenstva odporcu v I. rade, obaja z B.

2. Krajský súd 28. septembra 2001 vyzval navrhovateľov na úhradu súdneho poplatku za podaný návrh (súdny poplatok bol uhradený 29. a 30. novembra 2001 kolkovými známkami v hodnote spolu 3 000 Sk).

3. Krajský súd 12. decembra 2001 zaslal odporcom v I. až III. rade návrh na vyjadrenie v lehote 10 dní (vyjadrenie odporcov v I. a II. rade bolo doručené krajskému súdu 2. a 3. januára 2002. Odporca v III. rade 8. januára 2002 oznámil, že od 25. februára 2000 už nie je členom predstavenstva, preto sa k návrhu nevyjadruje.)

4. Právna zástupkyňa navrhovateľov advokátka Mgr. T. U. z B. nahliadla 7. augusta 2002 do súdneho spisu.

Sťažovateľ 27. augusta 2002 nahliadol do súdneho spisu. Súčasne mu boli doručené vyjadrenia odporcov v I. až III. rade k návrhu.

5. Sťažovateľ 27. augusta 2002 predložil krajskému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by sa uložilo Katastrálnemu úradu v T. *„zdržať sa výkonu zápisu akýchkoľvek zmien vlastníctva na liste vlastníctva č. 4719 pre obec K. ú. B. (...)“*.

Kancelárii krajského súdu bol 18. septembra 2002 (č. l. 44) daný pokyn na vylúčenie *„PO na samostatné konanie, nie sú totožní účastníci“* (predmetná vec bola vedená pod sp. zn. 7 Ncb 5/02 a právoplatne skončená 11. februára 2003 zamietnutím návrhu).

6. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v N., odbor kriminálnej polície, oddelenie ekonomickej kriminality v N. 11. decembra 2002 požiadalo krajský súd o informáciu o stave konania vo veci sp. zn. 7 Cb 67/01 z dôvodu vyšetrovania trestného oznámenia

podaného na odporcu v II. rade (krajský súd 11. decembra 2002 žiadateľovi oznámil, že „nie je pravdepodobné, že by došlo k nariadeniu pojednávania v I. polovici roku 2003“).

7. Právna zástupkyňa navrhovateľov 9. novembra 2004 oznámila zmenu svojho priezviska a adresy na doručovanie písomností (Mgr. T. D., B.). Súčasne žiadala zaslať jej vyjadrenie odporcov a vytýčenie termínu pojednávania.

8. Krajský súd 7. apríla 2005 stanovil termín pojednávania na 27. apríl 2005 (predvolanie bolo doručené právnej zástupkyňi navrhovateľov, sťažovateľovi, odporcom v II. a III. rade). Zásielka adresovaná odporcovi v I. rade (na adresu K., a. s., N.) bola vrátená späť ako nedoručená.

9. Krajský súd 7. apríla 2005 požiadal Obchodný register Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) o zaslanie opisu stanov odporcu v I. rade.

[Podľa na internete uverejneného výpisu z obchodného registra okresného súdu zo 7. apríla 2005 (č. 1. 52 spisu) bola akciová spoločnosť B. v likvidácii a od 30. septembra 2003 mala obchodné meno K., a. s., so sídlom v N.].

Okresný súd, oddelenie obchodného registra, doručil 20. apríla 2005 krajskému súdu fotokópie notárskych zápisníc z valných zhromaždení odporcu v I. rade konaných 18. mája 1996 a 30. júna 2001 (na druhom valnom zhromaždení bolo prijaté rozhodnutie o likvidácii spoločnosti).

10. Podľa úradného záznamu na č. 1. 56 spisu sa 22. apríla 2005 bez predvolania dostavil člen predstavenstva „žalobcu“ V. B. Nahliadol do spisu sp. zn. 7 Cbs 42/03 a prevzal predvolanie na pojednávanie.

11. Advokát JUDr. J. U. z P. „ako právny zástupca spoločnosti K., a. s. so sídlom v N. (predtým B., a. s., o. c. p.) na základe plnej moci z 25. apríla 2005“ žiadal o odročenie pojednávania stanoveného na 27. apríl 2005 z dôvodu kolízie termínov a „krátkeho časového obdobia od udelenia a prijatia plnomocenstva“.

12. Právna zástupkyňa navrhovateľov faxom 26. apríla 2005 ospravedlnila neúčast' navrhovateľov na pojednávaní (pracovná cesta v zahraničí, resp. predoperačné vyšetrenia) a žiadala vytýčiť nový termín po uplynutí 2 mesiacov.

13. Pojednávanie konané 27. apríla 2005 (prítomný len odporca v III. rade) bolo odročené na neurčito.

14. Krajský súd 27. apríla 2005 určil termín pojednávania na 1. jún 2005 (predvolania boli doručené účastníkom, resp. ich právnym zástupcom 29. apríla, resp. 30. apríla a 2. mája 2005).

15. Právna zástupkyňa navrhovateľov 24. mája 2005 ospravedlnila neúčast' sťažovateľa na pojednávaní (v tom čase bol ešte hospitalizovaný), ako aj svoju (v predmetnom čase čerpá dovolenku) a žiadala pojednávanie odročiť.

16. Okresný súd 24. mája 2005 stanovil nový termín pojednávania na 26. október 2005.

B. Konanie vo veci sp. zn. 7 Cbs 42/03 (ďalej „B“)

1. Sťažovateľ návrhom doručeným krajskému súdu 14. októbra 2003 žiadal „*určiť neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia*“ odporcu - spoločnosti K., a. s., so sídlom N. dňa 18. júla 2003 (predtým do 29. septembra 2003 spoločnosť B., a. s., o. c. p.).

2. Krajský súd 16. októbra 2003 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh (poplatok bol uhradený 4. novembra 2003 kolkovými známkami).

3. Krajský súd uznesením zo 4. novembra 2003 uložil odporcovi písomne sa vyjadriť k predloženému návrhu a vyzval ho, aby oznámil, či súhlasí s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania podľa § 115 a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

4. Krajský súd 5. novembra 2003 písomne poučil účastníkov konania o ustanoveniach § 14, § 15a OSP.

Vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa na oznámenie, či súhlasí s postupom v zmysle § 115a OSP. Zásielka bola vrátená súdu 11. novembra 2003 s poznámkou „*adresát neznámy*“. Náhradné doručovanie bolo taktiež neúspešné – zásielka vrátená späť 21. novembra 2003. Zásielka bola doručená až 30. decembra 2003 „*splnomocnencovi*“ adresáta po tom, ako súd 24. novembra 2003 zisťoval u sťažovateľa adresu jeho právnej zástupkyne.

5. Vyjadrenie odporcu k návrhu bolo doručené krajskému súdu 11. decembra 2003 a stanovisko (súhlas) právnej zástupkyne sťažovateľa 14. januára 2004.

6. Právna zástupkyňa sťažovateľa 9. novembra 2004 urgovala pokračovanie v konaní a žiadala predložiť vyjadrenie odporcu k návrhu.

7. Krajský súd 12. apríla 2005 stanovil termín pojednávania na 28. jún 2005.

8. Právna zástupkyňa sťažovateľa 24. júna 2005 ospravedlnila neúčast' svojho klienta na pojednávaní (pooperačná rehabilitácia) a žiadala pojednávanie odročiť.

Právny zástupca odporcu 27. júna 2005 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní (kolízia termínov).

9. Pojednávanie konané 28. júna 2005 bolo pre neprítomnosť účastníkov a ich právnych zástupcov odročené na 11. október 2005 (predvolanie bolo doručené právnym zástupcom účastníkov 4. a 6. júla 2005).

C. V odpovedi sp. zn. Spr. 1521/05, 1522/05 z 21. apríla 2005 na sťažovateľovu sťažnosť z 18. marca 2005 na priet'ahy v konaní vo veci sp. zn. 7 Cb 67/01 a na sťažnosť z 18. marca 2005 na priet'ahy v konaní vo veci sp. zn. 7 Cbs 42/03 predseda krajského súdu uviedol: „... *Vykonaným šetrením som zistil, že v oboch veciach nebolo doteraz rozhodnuté. Zákonná sudkyňa JUDr. B. bola dňom 1. 4. 2005 preložená na Krajský súd v Trnave a preto veci boli náhodným výberom prostredníctvom generátora pridelené zvyšným sudcom pôsobiacim na obchodnom úseku. Týchto som súčasne požiadal, aby jednotlivým veciam venovali zvýšenú pozornosť a urýchlene v nich začali konať.*

Podľa vyjadrenia sudkýň, ktorým boli jednotlivé veci pridelené, v oboch Vami napadnutých veciach boli určené termíny pojednávania.

Vo veci 7 Cb 67/01 je určený termín pojednávania na deň 27. 4. 2005 a vo veci 7 Cbs/03 je termín pojednávania stanovený na deň 28. 6. 2005.

Vašu sťažnosť považujem za čiastočne opodstatnenú a to z objektívnych príčin, ktoré spočívali v nedostatočnom personálnom obsadení súdu, ako aj z dôvodu častej práceneschopnosti zákonnej sudkyne JUDr. B. Verím, že teraz sa bude vo veci konať bez priet'ahov.“

III.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov (...).

2. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr 516/05 z 2. augusta 2005 k opodstatnenosti sťažnosti podal chronologický prehľad úkonov súdu v doterajších konaniach a uviedol:

A. „(...) Dňa 27. 8. 2002 podal sťažovateľ návrh na vydanie predbežného opatrenia, o ktorom súd rozhodol uznesením zo dňa 20. 9. 2002, pod sp. zn. 7 Ncb 5/02-123 tak, že návrh zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ M. U. odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 11. 12. 2002, pod sp. zn. Obo 295/2002 tak, že napadnuté uznesenie potvrdil.

Je pravdou, že potom až do začiatku roku 2005 súd vo veci nekonal a to predovšetkým z objektívnych príčin, ktoré boli predovšetkým spôsobené nedostatočným personálnym obsadením obchodného úseku sudcami, ako aj častou neprítomnosťou zákonnej sudkyne JUDr. B. v práci z dôvodu opakovanej práceneschopnosti, resp. absolvovaním zahraničnej stáže. Nepopieram, že prieťah bol spôsobený sčasti aj subjektívnymi dôvodmi, čo som napokon uznal a uviedol aj v písomnej odpovedi zo dňa 21. 4. 2005, pod Spr 1521/05 a 1522/05 na sťažnosť sťažovateľa, resp. jeho právnej zástupkyne.

Po preložení zákonnej sudkyne JUDr. B. dňom 1. 4. 2005 na Krajský súd v Trnave bola predmetná vec náhodným výberom pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Č. Táto začala vo veci ihneď konať (...)

Ako z uvedeného vyplýva, od pridelenia veci novej zákonnej sudkyňi prieťahy v konaní boli spôsobené či už z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov výlučne zo strany navrhovateľov, teda aj sťažovateľa M. U.“

B. *„Pokiaľ ide o vec sp. zn. 7 Cbs 42/03 Obdobie od januára 2004 do apríla 2005 možno považovať za obdobie, kedy súd nekonal vo veci a spôsobil tým prieťahy v konaní. Od apríla 2005 však prieťahy v konaní sú výlučne spôsobené sťažovateľom, ktorý sám požiadal o odročenie pojednávania na neskorší termín (...).“*

Právna zástupkyňa sťažovateľa zaujala 5. septembra 2005 písomné stanovisko k vyjadreniu krajského súdu. Okrem iného v ňom uviedla: *„(...) Sťažovateľ podal proti uzneseniu o zamietnutí predbežného opatrenia č. k. 7 Ncb 5/02 odvolanie dňa 14. 10. 2002. Následne Krajský súd po preskúmaní odvolania postúpil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu (Najvyšší súd SR).*

Predpokladáme, že Najvyšší súd SR skúmal aj súvisiaci spis č. k. 7 Cb 67/01, najviac však od 14. 10. 2002 do 11. 12 2002, kedy vo veci rozhodol, teda aj spis vrátil.

Z uvedeného je zrejmé, že od 8. 1. 2002, kedy súdu boli doručené vyjadrenia žalovaných k č. k. 7 Cb 67/01, súd žiaden úkon nevykonal až do nahliadnutia právneho zástupcu sťažovateľa a sťažovateľa samého do spisu dňa 7. 8. 2002 a 27. 8. 2002, kedy boli aj krátkou cestou doručené vyjadrenia druhej strany.

Napriek tomu, že zákonná sudkyňa mala tento spis 7 Cb 67/01 v pozornosti, s ohľadom na rozhodovanie o podanom predbežnom opatrení č. k. 7 Ncb 5/02, kde bola rovnako zákonnou sudkyňou, v konaní 7 Cb 67/01 nevykonala žiaden úkon (napr. vytyčenie termínu pojednávania). (...)

Pokiaľ ide o vec č. k. 7 CbS 42/03 chronologicky uvádzame a spresňujeme postupnosť úkonov (...)

Z toho je zrejmé, že prípravné úkony súdu po podaní návrhu v októbri 2003 boli vykonané do 14. 1. 2004, vrátane oznámenia, že sťažovateľ ako navrhovateľ súhlasí aj s rozhodnutím vo veci samej bez nariadenia pojednávania. (...)

Sťažovateľ v podanej ústavnej žiadosti upozorňoval na prieťahy v konaniach vzniknuté do marca 2005.

V žiadnom prípade sťažovateľ nevinil Krajský súd v Trenčíne za spôsobenie prieťahov od apríla 2005, pretože poznal svoj zdravotný stav a bolo mu zrejmé, že sa v prípade konania operácie nebude môcť zúčastniť prípadného pojednávania vo veci minimálne dva mesiace. (...)“

3. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 7 Cb 67/01 a sp. zn. 7 Cbs 42/2003, v ktorých

sťažovateľ vystupuje ako navrhovateľ, došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3.1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že zložitosť veci (právna, prípadne faktická) nie je vzhľadom na doterajší priebeh konania okolnosťou, ktorá by zásadne ovplyvnila doterajšiu dĺžku konania.

3.2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria (správania sťažovateľa v preskúmaných veciach) ústavný súd nezistil žiadne závažné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené v neprospech sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom.

3.3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v predmetných veciach a konštatuje, že:

A. vo veci sp. zn. 7 Cb 67/01 krajský súd v dobe od 8. januára 2002 (oznámenie odporcu v III. rade) do 7. apríla 2005 (stanovenie termínu pojednávania), t. j. v trvaní troch rokov a troch mesiacov, nevykonal úkony smerujúce k rozhodnutiu v merite veci (zaoberal sa rozhodovaním o návrhu sťažovateľa z 27. augusta 2002 na vydanie predbežného opatrenia v samostatnom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Ncb 5/02 – pozri vyššie bod 5 II. A časti odôvodnenia tohto nálezu),

B. vo veci sp. zn. 7 Cbs 42/03 v dobe od 14. januára 2004 (stanovisko právnej zástupkyne sťažovateľa) do 12. apríla 2005 (predvolanie na pojednávanie), t. j. v trvaní jedného roka a troch mesiacov, bol bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný.

Teda v oboch veciach počas uvedených období krajský súd nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas súdnych konaní nachádza. Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť krajského súdu ústavný súd konštatuje, že v oboch vyššie uvedených konaniach došlo k prietahom, ktoré neboli spôsobené zložitnosťou veci ani správaním účastníkov konania, ale postupom krajského súdu. Obranu krajského súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne

príčiny spôsobiť tieto prieťahy, nemožno akceptovať. Personálne problémy krajského súdu nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02).

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetných vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal krajskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetných veciach bez zbytočných prieťahov, pretože vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je žiadnou garanciou toho, že krajský súd nebude pokračovať v nečinnosti v napadnutých konaniach.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 106 000 Sk z dôvodu, že „(...) Nekonáním súdu došlo k tomu, že bolo umožnené vykonanie likvidácie spoločnosti nezákonným spôsobom. Sťažovateľ bol zbavený možnosti domáhať sa účinne svojich práv. Jeho dnešné postavenie v spore napriek právnej opodstatnenosti, nemá reálnu vykonateľnosť. V obchodnom svete sa problémy z minulosti prenášajú ďalej aj do ďalšieho podnikania, ale dezilúzia a nedôvera v súdny systém až do súkromného života.

Nekonáním súdu bola navrhovateľovi odňatá možnosť účinne sa domáhať svojho práva. Navrhovateľ sa medzitým dostal do dôchodkového veku a aj v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu stráca optimizmus. V pracovnej sfére mu podkopáva sebadôveru nečinnosť súdneho systému. Dnes je v stave rezignácie na možnosti ochrany práva súdnym systémom, prestáva veriť v zabezpečenie postavenia jednotlivca podľa práva a ochranu proti protiprávnemu konaniu.

Vymožitelnosť práva sa stala prázdnyim pojmom, justícia a právny štát mu neposkytli žiadnu ochranu v čase, keď to potreboval. Toto všetko mu v konečnom dôsledku spôsobilo nemajetkovú ujmu ...“.

Keďže iba konštatovanie porušenia označeného základného práva nie je dostatočným zadosťúčením pre sťažovateľa, ústavný súd uznal za odôvodnené priznať mu finančné zadosťúčinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu (najmä vzhľadom na dlhodobú a bezdôvodnú nečinnosť krajského súdu v oboch napadnutých konaniach) považuje za primerané spolu vo výške 40 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťúčinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Keďže si sťažovateľ neuplatnil náhradu trov jeho právneho zastúpenia, ústavný súd sa touto problematikou nezaoberal.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2005

